

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera, v právní věci žalobce: **CET 21 spol. s r.o.**, se sídlem Kříženeckého náměstí 1078/5, Praha 5, zastoupen JUDr. Vladimírem Kroupou, advokátem v Praze, Zavadilova 1925/15, proti žalovanému: **Rada pro rozhlasové a televizní vysílání**, se sídlem Škrétova 44/6, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2009, sp. zn. 2009/427/FOL/CET, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2010, čj. 10 A 55/2010 - 56,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**
II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 10. 2009, sp. zn. 2009/427/FOL/CET, uložil žalobci pokutu ve výši 200 000 Kč podle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon o vysílání“), za porušení povinnosti dle § 32 odst. 1 písm. g) zákona o vysílání. Zároveň uložil žalobci povinnost uhradit paušální částku nákladů správního řízení. Porušení povinnosti nezařazovat v době od 6:00 do 22:00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, se žalobce dopustil tím, že odvysílal dne 15. 3. 2009 v čase od 21:20 hodin na programu Nova pořad Střepiny, resp. reportáž o problému sebepoškozování, obsahující realistické scény jednotlivých způsobů sebepoškozování a poraněných obětí.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze. Namítl, že posláním reportáže bylo upozornit diváky na tento jev a nutnost pomoci osobám, které sebepoškozování provozují. Reportáž, kromě vysvětlení příčin a následků, problematiku doplňuje uvedením konkrétních případů a stanoviskem odborníků.

Charakteristika problému je v obecné rovině doplněna ilustračními fotografiemi, záběry praktikování a důsledků sebepoškozování. Použití ilustračních fotografií a záběrů je vhodným prostředkem ke zdůraznění závažnosti problému. Záběry jsou realistické, nejsou však děsivé. Při zpracování byly upraveny tak, aby byla zachována autenticita záběrů, ale byla potlačena vizuální stránka. Charakter snímků má vzbudit zájem veřejnosti o tento nepříliš známý problém. Pokud by žalobce na problém pouze upozornil bez dostatečného varování před devastujícími následky tohoto počínání, mohlo by mít právě takové pojetí reportáže návodný charakter. Při posuzování způsobilosti ohrozit chráněný zájem je třeba vycházet z toho, jaké dopady by vysílání mohlo mít na tu část chráněné skupiny, která se v daném čase před televizní obrazovkou nachází. Reportáž byla odvysílána těsně před 22:00 hodinou. V tomto čase by se neměl dětský divák u televizní obrazovky zdržovat. Příslušné ustanovení zákona o vysílání nemůže suplovat odpovědnost rodiny za výchovu dětí. Proto nemohlo dojít k naplnění materiální stránky deliktu, neboť jednání žalobce nevykazuje dostatečnou míru společenské nebezpečnosti.

V žalobě rovněž namítl, že žalovaný při stanovení výše pokuty překročil meze správního uvážení. Při hodnocení kritérií pro stanovení výše pokuty nemá kritérium povahy vysílaného programu a postavení provozovatele na mediálním trhu zohlednit pokrytí, plnoformátovost a sledovanost programu, ale skutečnost, zda je provozovatel subjektem veřejnoprávním nebo komerčním. Podle žalobce z těchto kritérií a vysoké sledovanosti nelze dovodit zvýšenou odpovědnost žalobce, ale je třeba je zohlednit při úvaze o výši pokuty. Odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí však neobsahuje úvahu, jak komplexně posoudil žalovaný závěry učiněné v hodnocení jednotlivých kritérií.

Městský soud v Praze žalobu zamítl. Uzavřel, že v rozhodnutí popsané záběry zobrazují situace, při kterých si aktéři záběrů způsobují značnou bolest. Hodnocení záběrů jako šokujících a děsivých je logickým závěrem, který nevybočuje z mezí správního uvážení. Záběry mohly narušit nebo ohrozit psychický vývoj dětí a mladistvých. Na tom nemůže nic změnit ani fakt, že některé z problematických záběrů byly upraveny filtrem a zpracovány tak, aby aktérům nebylo vidět do tváře. Sledovaného účelu reportáže bylo možno dosáhnout i použitím podstatně menšího počtu ilustrativních záběrů. Shledal-li žalobce pro naplnění svého dramaturgického záměru nezbytné doplnit reportáž ilustrativními záběry v použitém počtu, měl reportáž odvysílat až po 22:00 hodině.

Čas odvysílání reportáže může hrát roli jak při úvaze o naplnění materiální stránky správního deliktu, tak při úvaze o uložení konkrétní výše pokuty. Žalovaný v rozhodnutí uvedl, že odvysílaný pořad obsahoval takové záběry a scény, které byly způsobilé ohrozit i diváka mladistvého ve věku těsně pod hranicí 18 let. Došlo proto k ohrožení celé chráněné skupiny, včetně té její části, u níž se dala v daném čase předpokládat přítomnost u televizních obrazovek v nejvyšší míře. Čas odvysílání reportáže nemohl hrát roli při úvaze o výši uložené pokuty.

Posouzení kritérií podle § 61 odst. 2 zákona o vysílání (kritérium povahy vysílaného programu a postavení provozovatele na mediálním trhu) shledal městský soud v souladu se zákonem. Skutečnost, že se kritéria podle § 61 odst. 2 zákona o vysílání se mohou částečně překrývat s kritérii dle § 61 odst. 3 zákona o vysílání, je dána dikcí zákonné úpravy. Nelze v tom spatřovat vadu řízení nebo zkrácení žalobce na jeho právech.

Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, jaké skutečnosti byly v rámci jednotlivých kritérií hodnoceny a z těchto hodnocení lze vyčíst i váhu jednotlivých kritérií při úvaze o stanovení výše pokuty.

Rozhodnutí městského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Obsah podané kasační stížnosti podstatnou měrou koresponduje podané soudní žalobě. Stěžovatel setrval na stanovisku, že účelem reportáže bylo upozornit diváky na závažný negativní jev, kterým je sebepoškozování mladých lidí. Reportáž kromě osvětlení příčin a následků sebepoškozování doplnila problematiku uvedením konkrétních případů, za využití ilustračních fotografií, záběrů těchto praktik, důsledků sebepoškozování a stanovisek odborníků. Šlo o prostředek ke zvýšení zájmu veřejnosti o tento závažný problém. Ilustrační záběry nemohly ohrozit fyzický, psychický či mravní vývoj chráněné skupiny.

Odvysíláním reportáže nedošlo ke spáchání správního deliktu. I když může jednání vykazovat formálně znaky skutkové podstaty, nevykazuje takovou míru společenské nebezpečnosti, aby byla naplněna i materiální stránka správního deliktu. Reportáž navíc byla vysílána v době krátce před 22. hodinou a nebyla proto způsobilá ohrozit fyzický, psychický či mravní vývoj chráněné skupiny. Reportáž byla důvodně určena i mladistvým. Žalovaný podle stěžovatele nekonzistentně vykládá pojem děti a mladiství. Na jednu stranu tvrdí, že pojem děti zahrnuje osoby mladší 18 let, na druhou stranu používá termín děti a mladiství samostatně. Podle stěžovatele je mezi kategoriemi dítě a mladistvý z hlediska jejich ochrany rozdíl.

Čas vysílání reportáže měl být vzat v úvahu při posuzování kritéria závažnosti věci při stanovení výše pokuty. Odůvodnění rozhodnutí neobsahuje úvahu žalovaného, jak komplexně posoudil závěry učiněné v rámci hodnocení jednotlivých kritérií pro stanovení výše pokuty a jaký význam mělo posouzení jednotlivých kritérií pro stanovení výše pokuty.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta, neboť stěžovatel vesměs opakuje žalobní námitky, které byly městským soudem označeny za nedůvodné.

Kasační stížnost není důvodná.

V posuzované věci bylo třeba posoudit, zda byla reportáž zobrazující záběry osob provozujících sebepoškozování a fotografie ilustrující následky sebepoškozování způsobilá ohrozit zájem na fyzickém, psychickém nebo mravním vývoji dětí a mladistvých. Žalovaný záběry posoudil jako šokující a děsivé a uzavřel, že vzhledem k charakteru a množství těchto záběrů a fotografií byla reportáž s to ohrozit zejména psychický vývoj osob v chráněné skupině. Lze konstatovat, že sporné záběry realisticky zobrazují následky sebepoškozování i metody, které osoby provozující sebepoškozování užívají.

Stěžovatel brojil proti nesprávnému posouzení aplikace § 32 odst. 1 písm. g) zákona o vysílání v předmětné věci, neboť hlavním účelem reportáže bylo upozornit diváky na závažný negativní jev ve společnosti a užití ilustračních záběrů a fotografií bylo pro splnění

tohoto účelu potřebné. Tato námitka není důvodná. Reportáž obsahovala detailní záběry na osoby, které si působí zranění (žena působící si žiletkou řezné rány na zápěstí, muž působící si žiletkou řezné rány na paži a na krku, muž pálící se cigaretou na hřbetu ruky atd.). Záběry jsou velice realistické a jedná se nepochybně o situace, kdy si osoby provozující sebepoškozování působí značnou bolest. I když mnohé z těchto záběrů byly upraveny šedým filtrem, který poněkud mírní drastičnost scén, a aktérům scén zpravidla nebylo vidět do tváře, přesto záběry zůstaly nadále děsivé. V reportáži jsou opakovaně uvedeny fotografie ilustrující zranění, která si postižení působí (detailní záběry četných řezných, často krvácejících ran, záběry na zkrvavenou žiletku). Záběry a fotografie nelze než označit za šokující, které mohou nejen na chráněnou skupinu diváků působit děsivě a vyvolávat v nich pocity strachu a ošklivosti. Reportáž ve svém celkovém vyznění byla způsobilá otřást i divákem, který nepatří do chráněné skupiny.

Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že účelem reportáže bylo upozornit na závažný a málo známý problém ve společnosti. To však nic nemění na hodnocení vysílaných záběrů. Snaha upozornit na problém sebepoškozování včetně zobrazení jeho následků nezbavuje stěžovatele odpovědnosti za ohrožení zájmu na řádném fyzickém, psychickém a mravním vývoji dětí dle § 32 odst. 1 písm. g) zákona o vysílání. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného i městského soudu, že účelu reportáže mohlo být dosaženo použitím i podstatně menšího počtu ilustrativních záběrů a fotografií. Stěžovatelem zvolený způsob prezentace problému sebepoškozování je nutné označit za šokující a drastický. Způsob zpracování místo toho, aby působil varovně a informoval o závažném problému ve společnosti, mohl nejen osobám z chráněné skupiny způsobit trauma. Způsob prezentace tématu byl zjevně nepřiměřený danému cíli, času vysílání a skladbě diváků, která se mohla v době vysílání reportáže před obrazovkou nacházet. Nelze než souhlasit s městským soudem, že shledal-li stěžovatel pro naplnění svého dramaturgického záměru nutné doplnit reportáž ilustrativními záběry v použitém počtu, měl ji odvysílat v jiném čase.

Skutková podstata deliktu upraveného v § 60 odst. 3 písm. d) ve vztahu k § 32 odst. 1 písm. g) zákona o vysílání upravuje ohrožovací delikt, k jehož naplnění postačuje i potenciální ohrožení chráněné skupiny diváků. Znaky deliktu budou tedy naplněny již odvysíláním určitého pořadu, k faktickému ohrožení v určitém čase přitom vůbec nemusí dojít. Lze souhlasit se stěžovatelem, že čas vysílání mohl hrát roli při posouzení naplnění materiální stránky deliktu. V posuzovaném případě žalovaný v napadeném rozhodnutí odůvodnil, že i když byla předmětná reportáž vysílána „těsně“ před 22:00 hodinou, nic to nemění na tom, že v čase odvysílání reportáže lze u televizních obrazovek předpokládat výskyt zejména mladistvých diváků. Vzhledem k charakteru záběrů a fotografií a jejich množství jsou pak tyto způsobilé ohrozit i mladistvého diváka. Žalovaný při posuzování naplnění materiálního znaku deliktu přihlédl zejména ke způsobu spáchání deliktu a následkům jeho jednání. Dospěl k závěru, že s ohledem na tyto skutečnosti nemůže čas odvysílání pořadu snížit nebezpečnost daného jednání natolik, aby jednání nedosáhlo určitého minimálního stupně nebezpečnosti pro společnost. Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením ztotožňuje. Sporné záběry byly v reportáži uvedeny v takové kvalitě (realističnost a děsivost daných záběrů a fotografií) a kvantitě (opakované promítání daných záběrů), že ani čas odvysílání předmětné reportáže nemohl snížit nebezpečnost předmětného jednání, tedy intenzitu ohrožení právem chráněného zájmu.

Pokud stěžovatel poukazoval na skutečnost, že právě skupina mladistvých měla být na problém sebepoškozování upozorněna, neboť mladiství jsou osobami, které s oběťmi sebepoškozování přicházejí do styku a mohou tedy postiženým pomoci, není tato námitka důvodná. Jestliže chtěl stěžovatel danou reportáží oslovit i tuto část osob z chráněné skupiny diváků, měl tomu přizpůsobit i zvolené prostředky a obsah reportáže.

Nedůvodná je i námitka stěžovatele, že žalovaný nekonzistentně vykládá pojem „děti a mladiství“. Žalovaný se řádným způsobem daným pojmem zabýval a vyložil, co jím rozumí v souvislostech projednávané věci. Pod pojmem „děti a mladiství“ rozumí všechny osoby do osmnácti let věku bez dalšího rozlišení. To je plně v souladu s právními předpisy. Pokud žalovaný v některých částech používá tyto pojmy samostatně, činí tak zejména z důvodu přesvědčivosti svého odůvodnění a z nutnosti reagovat na vyjádření stěžovatele. Žalovaný uzavřel, že odvysíláním reportáže byla ohrožena celá chráněná skupina. Poukázal přitom i na to, kterou část chráněné skupiny považuje odvysíláním reportáže za nejohroženější.

Z žalobou napadeného rozhodnutí je rovněž zřejmé, jak žalovaný posuzoval jednotlivá kritéria pro uložení pokuty. Z rozhodnutí lze vyčíst, jakými úvahami byl veden při rozhodování o uložení pokuty a stanovení její výše. Je zřejmé, jaké skutečnosti hodnotil v rámci jednotlivých kritérií, a z odůvodnění rozhodnutí lze zjistit váhu jednotlivých kritérií při úvaze žalovaného o stanovení výše pokuty. Vedle dalších zohlednil, že stěžovatelka je celoplošným, komerčním a plnoformátovým televizním programem s velmi vysokou sledovaností a odpovědností k divácké veřejnosti. Naopak jako polehčující okolnost žalovaný posoudil to, že zobrazení předmětných snímků nebylo samoúčelné. Odůvodnění týkající se výše uložené pokuty proto považoval Nejvyšší správní soud v této věci za dostatečné.

S odkazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu podle obsahu soudního spisu nevznikly náklady řízení nad rámec běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. března 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu